

Експериментальне обґрунтування ефективності здоров'яорієнтованого фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку в умовах ДНЗ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки (м. Луцьк)

Постановка наукової проблеми та її значення. Один із пріоритетних напрямів державної політики – «...піклування про збереження і зміцнення здоров'я, психологічного і фізичного розвитку дітей...» [6]. В епоху кардинальної трансформації в контексті переходу людства до суспільства «здорових особистостей» усе більшої актуальності набуває відповідність освіти реальним вимогам життя [5, 5].

Негативні тенденції погіршення стану здоров'я сучасних дітей спонукають звернути особливу увагу науковців і практиків на якість фахової підготовки вихователів дошкільних закладів до виконання завдань фізичного виховання дошкільників.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Здійснивши ретроспективний аналіз досліджень та останніх публікацій із цієї теми, ми дійшли висновку, що практично всі науковці у сфері фізичного виховання (автори робіт із дошкільного виховання), спираючись на фундаментальні дослідження, приділяють значну увагу морфологічним, психофізіологічним, антропологічним особливостям дитячого організму, впливу фізичних вправ на попередження й нівелювання функціональних або граничних змін в організмі дитини, але, на превеликий жаль, це не знаходить застосування в системі дошкільної освіти [2; 4].

Розроблено численні рекомендації щодо застосування здоров'язберігальних, здоров'яформувальних технологій у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. Але, незважаючи на це, збільшується навантаження на розумову діяльність під час занять у дошкільному закладі (особливо дітей 6-го, 7-го років життя) і, як наслідок, зменшується рухова активність, відсутнє достатнє навантаження на заняттях із фізичного виховання, а також у режимі дня, що не задовольняє потребу дитини в русі. Очевидна необхідність пошуку нових, більш ефективних засобів і методів для підвищення фізичної підготовленості, покращення здоров'я дітей старшого дошкільного віку [9].

У центрі уваги педагогічних колективів дошкільних навчальних закладів має перебувати забезпечення формування в кожній дитини перед вступом до школи мінімального освітнього ядра та створення передумов для її безболісної адаптації до нового соціального середовища. Не варто вдаватися до надмірної інтенсифікації інтелектуального розвитку (навчання читання, письма, лічби), до чого останнім часом схильються окремі педагоги й батьки, мотивуючи це необхідністю якісної підготовки дитини до школи [7].

Начебто зрозуміло, що потрібно для розв'язання нагальної проблеми: нові методики, нові комплекси (підбірки) вправ, величезна кількість рекомендацій, як «здобути здоров'я», але змін немає – стан здоров'я дітей залишається задовільним. Постає питання: у чому справа, чого не вистачає для вирішення невідкладного питання, яке турбує науковців протягом останніх років?

На нашу думку, практичне розв'язання цього життєво необхідного питання полягає в комплексному підході до фізичного виховання дітей дошкільного віку за допомогою впровадження здоров'яорієнтованих технологій у процес фізичного виховання та кардинальній зміні пріоритетів у свідомості, насамперед, у працівників дошкільних навчальних закладів, батьків і спеціалістів у цій сфері.

Завдання дослідження – експериментально обґрунтувати доцільність та перевагу застосування технологій здоров'яорієнтованого фізичного виховання дітей 6-ти й 7-річного віку.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Можливість постійного пошуку ефективних шляхів зміцнення здоров'я дітей переконує в тому, що ми ще не повністю реалізуємо оздоровчий вплив різних умов середовища на організм дитини. Практика засвідчує, що педагогам часто не вистачає знань і вмінь із використання навколишнього середовища під час навчання дітей рухів та рухових дій задля формування в них фізичних якостей, ознайомлення з правилами виконання фізичних вправ і залучення до них із допомогою ігрових ситуацій [4].

Запропоноване нами здоров'яорієнтоване фізичне виховання включає комплекс засобів, методів, компонентів фізичного виховання, їх взаємозв'язки й взаємовплив, ураховує зовнішні та внутрішні фактори, які сприяють чи перешкоджають одержанню найоптимальніших результатів фізичного ви-

ховання й використання новітніх технологій, усіх досягнень у сфері фізичного виховання дошкільників, усіх чинників, які позитивно впливають на цей процес і забезпечують створення умов для здоров'я дітей, а саме:

- 1) «інтеграційні комплекси» – спортивноорієнтоване фізичне виховання під музичний супровід;
- 2) відповідна підготовка вихователів за рахунок проведення додаткових занять із предметів медико-біологічного циклу: анатомії, вікової фізіології, закономірностей онтогенетичного розвитку дітей старшого дошкільного віку, основ педіатрії й дитячої гігієни та раціонального дотримання режиму дня);
- 3) правильний підбір і раціональне використання фізкультурного та спортивно-ігрового обладнання, інвентарю у фізичному вихованні дітей дошкільного віку;
- 4) комплексне тестування під час проведення дослідження функціональної готовності дітей, об'єднуючи тести й батареї тестів у блоки;
- 5) застосування комп'ютерних технологій для моніторингу процесу фізичного виховання дошкільників та обробки статистичних даних для подальшого використання.

Аналіз наукових досліджень засвідчив, що саме в процесі виконання дітьми фізичних рухів різної інтенсивності, амплітуди, ритму, дозованих навантажень і під музичний супровід підвищується ефективність розвитку рухових якостей, що впливає на формування, зміцнення й відновлення здоров'я старших дошкільників [3].

Необхідність використання досягнень спортивної науки для розв'язання методологічних проблем фізичного виховання неодноразово відзначалося багатьма авторами (В. М. Видрін, 1987; В. К. Бальсевич, 1990, 1993, 1996, 1999, 2000; Л. П. Матвєєв, 1990; Л. И. Лубишева, 1992, 1997; Г. Г. Наталов, 1998; Ю. К. Чернишенко, 1998).

У тренуваному організмі підвищується опір негативному впливові зовнішнього середовища. При зниженні рухової активності м'язовий апарат, серцево-судинна та дихальна системи працюють без достатнього навантаження, не отримують систематичного тренування й тому навіть на незначні фізичні зусилля реагують перенапруженням, що, зі свого боку, може призвести до стійкого розладнання їхніх функцій [1, 16].

Разом із терміном «спортивне тренування» на сьогодні широке розповсюдження отримали терміни «фізичне тренування» (Є. Б. М'якінченко, В. Н. Селуянов, 2000), «оздоровче тренування» (Т. А. Кравчук, 1996; В. Г. Бугров, 1999), а у фізичному вихованні дітей дошкільного віку деякі автори оперують термінами «заняття тренувального напрямку» (Е. Н. Пімонова, А. М. Воропаєв, 1989), «тренувальне заняття» (М. А. Рунова, 2000).

На думку Л. Д. Глазиріної, В. А. Овсянкіна (2005), змагальний метод можна включати в процес навчання рухів дітей, але педагогу треба знати, як це зробити. Усе залежить від педагогічної майстерності вихователів. Наприклад, такі питання: «У кого краще вийде?», «Хто швидше принесе «паличку-виручалочку?», – ставлять перед дитиною ціль – це і є методичний прийом змагального методу.

Узагальнюючи передові досягнення у сфері фізичного виховання та поєднуючи різні методики, можна досягти якісних перетворень, які в комплексі сприяють формуванню здоров'я дітей старшого дошкільного віку.

Так, поєднуючи ритмопластику, змагальний метод під музичний супровід, доцільно використовувати умови здоров'язберігального середовища. Дотримуючись санітарно-гігієнічних норм, можна отримати найбільш ефективний результат у фізичному вихованні старших дошкільників [11].

Такі поєднання, «інтеграційні комплекси» (Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко, Ю. М. Шевченко, 2011) можуть бути різними залежно від фізичного розвитку, фізичного стану, фізичної підготовленості, функціональних особливостей та завдань, які треба виконати в процесі здоров'яорієнтованого фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку.

Ураховуючи все вищесказане, розроблено «інтеграційні комплекси»: упровадження у фізичне виховання старших дошкільників елементів спортивного тренування під музичний супровід.

Під час вивчення функціональних й адаптивних можливостей дітей старшого дошкільного віку потрібно звертати увагу на оцінку індивідуальних показників зрілості. Тільки при сполученні вікового та індивідуального підходів до вивчення особливостей функціонування організму дитини можна розробити адекватні гігієнічні й педагогічні заходи, забезпечуючи збереження здоров'я та прогресивного розвитку організму й особистості дитини.

Проблема фахової підготовки спеціалістів у системі дошкільної освіти постає як ніколи актуальною. Недостатність рухової активності населення стримує формування здорового способу

життя, від якого на 60 % залежить стан здоров'я людини. Роль медицини у цьому випадку – лише 8–10 %. За даними МОЗ, 80 % дітей мають відхилення в здоров'ї, різні форми хронічних захворювань. Тому сучасний вихователь дошкільної установи повинен не тільки виховувати дітей, але й охороняти, формувати їхнє здоров'я, що вимагає відповідних знань закономірностей онтогенетичного розвитку старших дошкільників – неодмінної умови створення сприятливих адекватних умов ефективного навчання та збереження здоров'я, гармонійного розвитку дітей, уміння здійснювати медико-педагогічний контроль із використанням різноманітних методик обстеження рівня фізичного розвитку, функціональної готовності до школи, виявлення антропометричних показників і стану здоров'я дітей, зокрема застосування методів хронометрії, пульсометрії, крокометрії в процесі спостережень за руховою діяльністю вихованців на заняттях та в повсякденному житті.

Знання предметів медико-біологічного циклу – анатомії, фізіології, основ педіатрії й дитячої гігієни – дає змогу грамотно керувати процесом фізичного виховання дітей дошкільного віку з урахуванням їхніх вікових, статевих, анатомо-фізіологічних особливостей, стану здоров'я та рівня фізичної підготовленості [стаття 4(2)].

Отже, виникає потреба вдосконалити систему підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації вихователів та керівників фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах і систему контролю за станом фізичного розвитку, здоров'я та фізичної підготовки дошкільнят.

Різнорічне фізкультурне обладнання й спортивний інвентар – складова частина загального предметно-ігрового середовища дошкільного навчального закладу. У фізичному вихованні дошкільнят правильний підбір і раціональне використання обладнання сприяють розвиткові рухової сфери дітей, більш повно задовольняють рухові потреби кожної дитини, сприяють формуванню як базових, так і прикладних умінь і навичок, підвищенню функціональних можливостей дитячого організму, значно впливають на розвиток рухових якостей і здібностей, підвищують інтерес до різних видів занять із фізичної культури. Одночасно розв'язуються здоров'язберігальні та здоров'яформувальні завдання, спрямовані на зміцнення здоров'я та гармонійний розвиток дітей [12, 114].

Важливого значення набуває забезпечення фізкультурних площ різнорічним інвентарем, і нестандартним зокрема. До того – ж відповідної якості, щоб відповідав руховим й естетичним інтересам дітей, санітарно-гігієнічним і педагогічним нормам [2, 9].

Отже, педагогічні спостереження за змістом та тривалістю рухової діяльності дітей дають підставу для висновку про те, що використання різнорічного устаткування – одна з ефективних умов підвищення рухової активності дітей при виконанні різнорічних вправ, а також збільшення моторної щільності фізкультурних занять [2, 12].

Низький рівень здоров'я, тобто знижені захисні сили й опірність організму до несприятливих впливів зовнішнього середовища, що призводить до захворювань, – стан мобілізації тих небагатьох функціональних можливостей, які є в ослабленому організмі, висуває певні вимоги до контролю за матеріалами (сировиною), із яких виробляють іграшки, інвентар, обладнання, із котрими контактують діти.

У зв'язку з цим розробка й обґрунтування методики фізичного виховання дітей 5–7 років на основі варіативного використання предметно-розвивального середовища в руховій активності є надзвичайно актуальною.

Запропоноване обладнання (zareєстровано Державним департаментом інтелектуальної власності: патент на корисну модель № 87247 від 27.01.2014р.) більш функціональне за рахунок, по-перше, мобільності (збірно-розбірне) – легко трансформується при мінімальній затраті часу (можна в розібраному вигляді зберігати, переносити на майданчик, у зал, у групову кімнату); по-друге, дає можливість вихованцям брати участь у складанні обладнання, виконуючи одночасно те лише завдання фізичного виховання, а й розвитку пізнавальної активності, самостійності й творчих здібностей [8].

Суттєве значення має фактор вільного доступу дітей до обладнання. Тут заборона – на шкоду [2, 9].

Складання (трансформування) обладнання, атрибутів вимагає від дітей прояву інтелектуальних умінь і навичок, сприяє поповненню знань про фізичну культуру й спорт. Участь у підготовці фізкультурного інвентарю до занять формує в дітей навички бережного, охайного поводження з ним, уміння збирати та роз'єднувати, установлювати, переміщати, класти у відведене місце. Діти засвоюють правила зберігання устаткування й догляду за ним.

Отже, запропоноване нами обладнання та інвентар поєднують у собі варіативність, доцільний підбір і раціональне його використання як безпосередньо в організованій освітній діяльності з фізичного виховання, так і в інших формах роботи з дітьми із фізичного розвитку. Основна мета

застосування такого обладнання – розвиток рухової сфери дітей, формування різноманітних рухових умінь і навичок, розвиток фізичних якостей та творчих здібностей, виховання морально-вольових якостей, підвищення інтересу до різних спортивних ігор і фізичних вправ, використовуючи екологічно чисті матеріали, які відповідають санітарно-гігієнічним нормам [8].

Для покращення умов проведення дослідження функціональної готовності дітей та більшої інформативності тестування розроблено комплекси для тестування, об'єднуючи тести й батареї тестів у блоки, а саме:

- фізичний розвиток – групи здоров'я, групи до занять із фізичної культури – стан кардіореспіраторної системи;
- біологічний вік – психомоторний розвиток;
- фізична підготовленість – фізичні здібності.

Методика діагностики в процесі фізичного виховання дітей дошкільного віку відрізняється, насамперед, тим, що дитячий організм у цьому віці (особливо у 5–6 років) схильний до різких змін у пропорціях тіла. Тобто, при дослідженні й обробці даних потрібно враховувати особливості онтогенетичного, антропометричного, біологічного та інших специфічних для цього віку показників розвитку дитини.

Тому, враховуючи всі недоліки в статистичній обробці даних і створенні інформаційних баз, отриманих при проведенні обстеження фізичного розвитку, функціональних можливостей, рухової підготовленості та інших показників, нами розроблено програму «Shape» (zareєстровано Державним департаментом інтелектуальної власності: авторське свідоцтво про реєстрацію № 50858 від 22.08.2013 р.) для моніторингу в процесі здоров'яорієнтованого фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Моніторинг здійснюється згідно з цими показниками за підсумками роботи за місяць, півріччя, рік (поточний та етапний контроль) і за весь період перебування дитини в дитячому садку, що дає можливість оперативного втручання в процес фізичного виховання й довгострокового планування занять із дітьми, як індивідуально, так і в групах, сформованих відповідно до стану здоров'я, фізичної підготовленості та інших показників [10].

Для обґрунтування ефективності застосування здоров'яорієнтованого фізичного виховання здійснено педагогічний експеримент. Згідно із завданням дослідження нами проведено такі заходи.

1. Для роботи з експериментальною групою застосовано «інтеграційні комплекси» (спортивно-орієнтованого фізичного виховання під музичний супровід); спортивно-ігрове обладнання, виготовлене із поліпропіленових труб; для тестування використовувалися запропоновані нами комплекси, які спрощували дослідження, та програма «Shape» для моніторингу процесу фізичного виховання.

2. Здійснено відповідну підготовку вихователів й інструкторів із фізичного виховання під час методоб'єднань, семінарів, безпосередньо в процесі занять із фізичної культури на тему:

- медико-біологічні засади (вікова фізіологія, анатомія, закономірності онтогенетичного розвитку дітей старшого дошкільного віку, раціональне дотримання режиму дня);
- застосування методики тестування та впровадження у свою роботу комп'ютерного моніторингу процесу фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку за допомогою батареї тестів і комп'ютерної програми «Shape»;
- правильний підбір та раціональне використання запропонованого нами фізкультурного й спортивно-ігрового обладнання, інвентарю у фізичному вихованні дітей дошкільного віку.

Протягом дослідження під час кожного заняття проводили педагогічне спостереження за реакцією дітей на навантаження, яке, залежно від їхнього стану, корегувалось у ході занять, що дало змогу уникнути перенавантажень (значного почервоніння шкіри або збліднення, чи значної пітливості обличчя, більш частого поверхового дихання, порушення координації й рухів, скарг на втому).

Результати експерименту підтвердили ефективність застосування в умовах дитячого навчального закладу технологій здоров'яорієнтованого фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку. Експериментальна програма здійснила виражений прогресивний вплив на зростання показників фізичного розвитку, рівня фізичного стану та розвитку рухової підготовленості дітей експериментальної групи.

Висновки. Результати педагогічного експерименту показали перевагу застосування технологій здоров'яорієнтованого фізичного виховання над традиційною програмою фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку, що виражається в позитивній динаміці показників фізичного розвитку, функціонального стану, фізичної підготовленості й формування стійкого інтересу дітей до фізичної культури та спорту, готовності до навчання в школі.

Моніторинг із використанням комп'ютерної програми «Share» дає змогу більш ефективно управляти процесом фізичного виховання дітей дошкільного віку, здійснюючи не тільки оперативний контроль за станом їхнього фізичного здоров'я, але й довгострокове планування роботи (програми діяльності) з дітьми та створення інформаційно-статистичних баз для масових обстежень.

Перспективи подальших досліджень. У подальшому потрібно розробити засоби здоров'я-орієнтованого фізичного виховання в різних формах навчальної діяльності дошкільнят.

Джерела та література

1. Богініч, Ольга Любомирівна. Педагогічні умови підвищення рухової активності дітей 4–5 років на заняттях з фізичної культури : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Ольга Любомирівна Богініч ; Український держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 1997. – 167 с. : табл.
2. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко. – Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.
3. Вільчковський Е. С. Інтеграція рухів і музики у фізичному розвитку дітей старшого дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко, Ю. М. Шевченко. – Тернопіль : Мандрівець, 2011. – 128 с.
4. Глазырина Л. Д. Методика физического воспитания детей дошкольного возраста : пособие для педагогов дошк. учреждений / Л. Д. Глазырина, В. А. Овсянкин. – М. : Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2005. – 175 с. : ил.
5. Дубогай О. Д. Методика фізичного виховання студентів спеціальної медичної групи : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Олександра Дмитрівна Дубогай, Анатолій Васильович Цьось, Марина Василівна Євтушок. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – 276 с.
6. Загальні відомості_ new лист МОН/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// www.mon.gov.ua](http://www.mon.gov.ua).
7. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 27.06.2014 № 1/9-341 «Щодо організації роботи в дошкільних навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// www.mon.gov.ua](http://www.mon.gov.ua).
8. Петренко Геннадій. Використання поліпропіленових труб для виготовлення обладнання, тренажерів та допоміжного інвентарю для занять фізичною культурою у дошкільних навчальних закладах / Геннадій Петренко // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – № 3 (23). – С. 61–70.
9. Петренко Геннадій. Програмно-нормативні та соціально-педагогічні засади фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку в умовах дошкільного навчального закладу / Геннадій Петренко // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – № 4 (20). – С. 313–319.
10. Петренко Г. В. Застосування комп'ютерних технологій у здоров'яорієнтованому фізичному вихованні дітей дошкільного віку / Г. В. Петренко // Педагогіка і психологія : журн. наук. пр. Півд. наук. Центру НАПН України. – Одеса : Півд. укр. нац. ун-т ім. К. Д. Ушинського, 2014. – № 4 (СХХІ). – С. 126–129.
11. Петренко Г. В. Сучасні технології у здоров'яорієнтованому фізичному вихованні дітей старшого дошкільного віку / Г. В. Петренко // Педагогіка і психологія : журн. наук. пр. Півд. наук. Центру НАПН України. – Одеса : Півд. укр. нац. ун-т ім. К. Д. Ушинського, 2013. – № 4 (СХІV). – С. 169–171.
12. Рунова М. О. Рухова активність дитини в дитячому садку : посіб. для працівників дошк. закл., викладачів і студ. педвузів і коледжів : пер. з рос. мови / М. О. Рунова. – Х. : Ранок, 2007. – 192 с. – (Серія «Програма розвитку»).

Анотації

Сучасний стан здоров'я дітей та фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах потребує виявлення обставин виникнення критичної ситуації, яка склалася в дошкільному вихованні, та перегляду комплексу заходів із її «реабілітації». Один із таких заходів – упровадження технологій здоров'яорієнтованого фізичного виховання дітей дошкільного віку, особливо старшого дошкільного віку, зважаючи на критичний період в онтогенетичному розвитку та перехід дітей на наступний соціальний щабель – навчання в школі. Педагогічний експеримент, який здійснювався в процесі дослідження, показав перевагу застосування технологій здоров'яорієнтованого фізичного виховання над традиційною програмою фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку, що виражається в позитивній динаміці показників фізичного розвитку, функціонального стану, фізичної підготовленості й формування стійкого інтересу дітей до фізичної культури та спорту, готовності до навчання в школі.

Ключові слова: діти старшого дошкільного віку, здоров'яорієнтоване фізичне виховання.

Геннадій Петренко. Экспериментальное обоснование эффективности здоровьяориентированного физического воспитания детей старшего дошкольного возраста в условиях ДУЗ. Современное состояние здоровья детей и физического воспитания в дошкольных учебных заведениях требует выявления обстоятельств

возникновения критической ситуации, которая сложилась в дошкольном воспитании, и пересмотра комплекса мер по ее «реабилитации». Одним из таких мероприятий является внедрение технологий здоровьеориентированного физического воспитания детей дошкольного возраста, особенно старшего дошкольного возраста, учитывая критический период в онтогенетическом развитии и переход детей на следующую социальную ступень – обучение в школе. Педагогическое наблюдение, осуществляемое в ходе исследования, показало преимущества использования здоровьеориентированного физического воспитания над традиционной программой физического воспитания детей старшего дошкольного возраста, что выражается в позитивной динамике показателей физического развития, функционального состояния, физической подготовленности и формирования стойкого интереса детей к физической культуре и спорту, готовности к обучению в школе.

Ключевые слова: дети старшего дошкольного возраста, здоровьеориентированное физическое воспитание.

Hennadiy Petrenko. Experimental Grounding of the Effectiveness of Health-oriented Physical Education of Preschool Children at Preschool Educational Institutions. The current state of children's health and physical education at pre-school educational establishments require the identification of the circumstances of a critical situation occurrence that has developed in preschool education and revision of a set of measures for its «rehabilitation». One of such activities is the implementation of health-oriented physical education technologies of pre-school children, especially preschool age, taking into account critical period in ontogenetic development of children and the transition to the next social level – studying at school. Pedagogical supervision that is carried out in the course studying has shown the benefits of using health-oriented physical educational program over the traditional physical education program for preschool children, which is reflected in the positive dynamics of physical development, functional status, physical fitness and the formation of resistant children's interest in physical education and sport, readiness for school.

Key words: children of senior preschool age, health-oriented physical education.